

## Hør den anden Part!

Efter Hr. P. F. Joensens to Artikler i »Føroya Social-Demokrat« Nr. 16 og Nr. 22 lader det til, at den Katholske Kirke er dømt til Døden. — Han venter vistnok paa at høre om vor Afrejse fra Øerne — ja muligvis om hele Kirkens dødelige Afgang.

Jeg tror alligevel, at de fleste Mennesker, før de fælder deres Dom, helst vil høre den anden Part.

Der er jo 350 Millioner Katholikker i Verden, Mennesker af alle Samfundslag — det vilde være utroligt, at de vilde vedblive at være Katholiker, hvis Hr. Joensens Beskrivelse var sand. Lad os høre den anden Part. Hr. Joensen har vist aldrig aabnet en katholsk Bog eller læst i en katholsk Katekismus, alligevel fældes Dommen og meget haardt.

Saa slemt er det nu alligevel ikke, Hr. Joensen. Hvis det Billede, De giver, svarede til Sandheden, saa vilde vi to Præster være de første til at melde os ud. Vi har studeret og opholdt os i de fleste Lande i Europa og ved lidt om, hvordan det forholder sig.

Med nitten Hundrede Aars Historie bag sig kan den katholske Kirkes Modstandere sædvanligvis ikke finde andre Knager at hænge Hatten paa end Inkvisitionen, Galilei og Bartolomæus Nat.

Det er gaaet op for de fleste Mennesker, at Katholiker ikke tilbeder Jomfru Maria og ikke sælger Syndsforladelse. — Hver Gang Kirken angribes, saa ved man, at de gamle Reverbistorier bliver serveret paa ny og overdrevne paa ny. Men P. F. J. har dog slaaet Rekord; han naar 100.000 Tullet, naar han taler om Inkvisitionens Ofre.

I den kendte Bog: »Vor Fædres Tro« af Cardinal Gibbons læser vi følgende om den spanske Inkvisition: »Historikeren Præscot (ikke Katholik) er nødt til at indrømme, at man har anført Antallet af Inkvisitionens Ofre med vild Overdrivelse. — Den spanske Inkvisitions saakaldte »populære« Historieskriver er Llorente, en degraderet Præst, som havde forbrudt sig, og var bleven afskediget. Protestantiske Skribenter plejer at bruge ham som Kilde. Som et Eksempel paa hans Ærlighed skal anføres: Han citerer Historiskriveren Mariana som Kilde, idet han beretter, at 2000 Personer blev dødsdømt af Inkvisitionen i Løbet af eet Aar alene i Bispedømmene Sevilla og Cadix. Ved at efterlæse det opgivne Sted hos Mariana, finder vi, at dene Forfatter har sagt, at 2000 blev henrettet i hele Spanien under hele Torquemados Styrelse, der omfatter et Tidsrum af 15 Aar.

Den spanske Inkvisition var mere en kongelig, politisk og verdslig Institution end en gejst-

lig eller spansk kirkelig Institution. Kong Ferdinand begyndte den, fordi Jøderne og Maurerne var anset for fjendtlige mod Tronen — ikke blot som fjendtlige mod Kirken. — Paa dette Tidspunkt blev Vranglærere betragtet som Urodstiftere og straffet af Staten. Hanrikus den 8. af England straffede Katholiker paa samme Maade.

Den protestantiske Historiker, Ranke, fortæller os, at i den spanske Inkvisition var det Kongen, som førte Magtsprog. Fra ham havde Inkvisitorerne deres Jurisdiktion, og han fik Indtægterne. — En katholsk Biskop, Bartolomæus Carranza, blev fængslet af Inkvisitionen, og Paven selv kunde ikke faa ham frigivet.

I Aaret 1481 klagede Paven over dens Strænghed og udstedte en Bulle imod Inkvisitionen. Han opfordrede de Lidende til at komme til Rom, hvor de fandt et Tilflugtssted.

Med faa Ord: den katholske Kirke fralægger sig altsaa Ansvar for den spanske Inkvisition og med Rette.

Grusomhederne er blevne overdrevne af vore Modstandere.

Den spanske Inkvisition var en politisk Domstol, og Paven protesterede imod den. Det er mærkeligt, at Kirken skal høre hele Hadet for den spanske Inkvisition. Er det historisk Retfærdighed? Det er Fordommernes Uvidenhed.

Vi Katholiker forsvarer ikke Bartolomæus Natten. Vi beklager dybt det skete, men viser, at Kirken ingen Andel havde i den. Under Karl den 9. Regeringstid var Hugenotterne politisk stærke. Kongen saa i deres Leder, Coligny, en farlig Tronpretendend. Den rænkefulde Katerina af Medici, hans Mor, opfordrede ham til den skrækelige Gerning, der blev udført den 24. August 1562. Derefter sendte Kongen Sendemænd (der var ingen moderne Postforbindelse den Gang), som forklarede Begivenheden for Paven paa følgende Maade: »I denne minderverdige Nat ved Udryddelsen af nogle faa oprørske Mænd, var hans Majestæt Kongen bleven udfriet fra øjeblikkelig Dødsfæle og Kongeriget fra Borgerkrigens vedvarende Rædsele. — Dette misvisende Budskab var Grunden til, at Paven lod synge et Te Deum, og at han lod præge en Medalje. Saaledes beretter Sismondi, en anset protestantisk Historiker, og Ranke i sit historiske Værk om Borgerkrigene.

Hr. Joensen skriver om Kopernikus: »Bert deyðin bjargaði honum undan teirri »vælsignisríku víðferð«, kirkjan hevði reitt honum: fyrst pfindur á tann mest djóriska hátt og síðani steiktur á tí »tradsíjonella« kirkjuliga bálnum!« — Kendsgerningen er imidlertid denne: I Aaret 1500 var Kopernikus Professor ved Pavens Universitet og forklarede her sin nye Teori for flere end 2000 Elever. Ingen sagde et Ord imod ham. — Da han trak sig tilbage som

Professor, fik han en Pension og levede i Frauenburg. — Den katholske Biskop Schomberg betalte alle Omkostninger ved Trykning af hans store Værk, som blev tilegnet Pave Paulus den 3. — Jeg har aldrig hørt nogen bruge de Ord om Kopernikus, som Hr. Joensen bruger. — Vi Katholiker beviser netop ud fra Kopernikus, at Kirken aldrig modarbejdede Videnskaben.

Galileo Galilei kom i Vanskeligheder, ikke fordi han var en god Astronom, men fordi han var en dårlig Teolog. Kirken var imod ham, fordi han ikke holdt sig til sin Astronomi, men gav sig af med at fortolke Bibelen. — Sir David Brewster, en bekendt protestantisk Forfatter, Medlem af det kgl. Akademi i London, forklarer Spørgsmaalet paa samme Maade i sit Værk: »Videnskabs Martyrer«. Galileo Galilei blev forresten aldrig underkastet en pinlig »Tortur«, men levede hos den toskanske Gesandt, Guicciardini, hvis Palads var et af de flotteste i Rom. — Han døde i sin egen Villa di Arceti nær ved Firenze 1642.

Giordano Bruno var en fraløbende Munk. — Saa dybt faldt han, at selv vore Modstandere intet vilde have at gøre med ham. Han blev straffet af Staten og ikke af Kirken.

Nu møder vi det utroiligste i hele Artiklen. Hr. Joensen paa- staar, at Paven blev gjort syndefri i 1870! Bare De vilde læse en katholsk Katekismus, inden De skriver igen. Tror De virkelig, at Katholiker er saa naive? Det har Kirken aldrig nogensinde lært. Paven er kun et Menneske som alle andre.

Vi paastaar, at Paven som Kirkens synlige Overhoved og øverste Hyrde aldrig vil lære noget forkert, hvad Tros- og Sædelære angaar. Vel at mærke kun angaaende Tros- og Sædelære, og naar han taler til hele Kirken som dens Overhyrde og synlige Overhoved. Det følger af Kristi Forjættelse om at sende Helligaanden og om at blive med sin Kirke alle Dage til Verdens Ende. — Heraf ser man klart, at det slet ikke er Spørgsmaal om Pavens Privatliv, eller om Syndefriheden, men om Læren. — Paven kan ikke lære noget nyt efter Behag. — Men det, han lærer, maa være i Overensstemmelse med Biblen og den fra Apostlene nedarvede Lære.

Der er intet forkært i at sige, at Guds Moder er syndefri, naar en Engel fra Himmelen hilste hende som »fuld af Naade«.

Hvad Helgernes Relikvier angaar, saa betragter vi dem, som man betragter et Billede eller et smukt Minde af vore Kære. Vi Katholiker er ikke forpligtet til at tro, at en Relikvie er ægte, hvis det ikke kan bevises. I Artiklen i Nr. 22 staar der: »Av Jesusar krossi goyma katolikkarnir so nógvur »ektaðar« sneisar, at var alt savnað saman í ein danga, vildi tað verið fleiri skipsfarmlar!« — Sandheden er imidlertid denne: I Aaret 1870

**AKTIESELSKABET**  
**FØROYA BANKI**

HOVEDKONTOR: THORSHAVN      STIFTET 1906      AFDELING: TRANGISVAAG

**AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000**

**RENTE** af Indskud paa Bankbog ..... f. T. 3 1/2 % p. A.  
af Indlaan (3 Maaneders Opsigelse) f. T. 4 % p. A.  
af Kreditter og Udlaan ..... f. T. 5 % p. A.  
Disconto ..... f. T. 5 1/2 % p. A.

**Indskud paa Bankbog og Indlaan modtages tillige paa følgende Pladser:**

|                |                                   |
|----------------|-----------------------------------|
| Fuglefjord hos | Brevsamler Fru Alma Rustin        |
| Klaksvig       | Sysselmand cand. jur. P. Petersen |
| Midvaag        | Brevsamler Søren Danielsen        |
| Sand           | Assurandør Daniel Nielsen         |
| Sorvaag        | Postekspedient A. Djarhuus        |
| Vaag           | Brevsamler Fru Kristine Poulsen   |
| Vestmanh.      |                                   |

## Udflugt.

»Tróndur« afsejler fra Vaagsbotn Søndag Formiddag den 16. d.s. Kl. 10 til Tofte, Saltangeraa og Solmunde.

Tilbageturen sker fra Solmunde Kl. 8, Saltangeraa 8 1/4 og fra Tofte 8 1/2.

Tur—Retur Kr. 1,50 pro persona.

**A.S. Thorshavns Mælkforsyning & Margarinefabrik.**

## Fiskimenn, arbeiðarar

haldið og lesið

„Føroya Social-Demokrat“,  
ið er  
tykkara blað!

## SLEIPNER

Miðvág og Vestmanna.

Frá Havnini kl. 9 aftur her kl. 10

skrev M. Rohault de Fleury en meget dybgaende Gendrivelse af denne Bagvaskelse. Værket er blevet oversat i en forkortet Form paa Engelsk af James Bellord. — Herfra lærer vi, at den almindelige Størrelse af et Kors paa den Tid var (jeg bruger engelsk Maal) Højden 15 Fod, Tverpladen 7 1/2 Fod, Brædden 7 1/2 Tommer, Tykkelsen 6 Tommer. Det vil sige, der var 6 3/8 Kubik Fod Træ. Alle Verdens Relikvier er langt under dette. I sin lange og nøjagtige Undersøgelse har M. de Fleury kun fundet 2/5 Kubik Fod.

Vi protesterer kraftigt imod Hr. Joensens Udtalelse om, at en Pave skal have kaldt Kristi Liv for et Eventyr. Han bringer intet Bevis, og det er den største Bagvaskelse og Uretfærdighed, jeg nogensinde har hørt. Efter Artiklen i Nr. 22 skal en Jesuit sværge, at sort er hvidt, hvis hans Forstander befaler det. Jesuit Pater Otto, Doktor i Filosofi fra Københavns Universitet,

## Eykaaðalfundur.

P/t Skipafelagið Føroyar, Tórshavn, heldur eykkaðalfund á skrivstovu felagsins í Tórshavn 8. juli kl. 5 sp. við hesi dagsskrá:

Lógbroytan víðv. § 6 (mortifikation).

Uppskot til lógbroytan liggur frammi á skrivstovuni, har atgongumerki mugu heintast áðrenn kl. 4 sp. aðalfundardagin.

Nevndin.

skriver saaledes om Lydigheden i sin Bog: »Compania de Jesus« Side 30: »Den enkelte har Ret til at fremsætte sin Opfattelse, og ingen er forpligtet til at handle mod sin Samvittighed. Det er ikke en blind Lydighed, men en seende. Fornuften skal ogsaa tages med paa Raade«. Den anden Beskyldning for, at Jesuiter siger: »Hensigten helliger Midlet«, er en Bagvaskelse. — Det viste sig for nogle Aar siden i en Retssag, hvor den, der fremkom med Beskyldningen,